



استاد: حسین نژاد  
آزمون: علوم و فنون  
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۰/۲  
زمان: ۶۰ دقیقه  
تعداد صفحه: ۳ شماره صفحه: ۱

به نام خداوند آرامش بخش قلب‌ها و ذهن‌ها  
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز  
مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۳ کرج

## دستگاه انتظامی اسلامی

نام و نام خانوادگی:  
پایه: دوازدهم  
رشته: انسانی  
ساعت شروع آزمون: ۱۱ صبح  
لطفاً و حتماً با نام ویاضا آغاز کنید.

برگ پرسش‌ها

آزمون‌های نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ردیف	لطفاً پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم
۱	ویژگی‌های شعر و سبک شاعری نسیم شمال چیست؟ توضیح دهید.	۰.۵
۲	جاهای خالی را با واژه‌ی مناسب کامل کنید. الف) قائم مقام فراهانی احیاکننده‌ی نشر فارسی است و «.....» مهم‌ترین اثر اوست. ب) در دوره‌ی بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن‌که بتواند با توده‌ی مردم ارتباط برقرار کند، زبان ..... را برگزید.	۰.۵
۳	شاخه‌های اصلی ادبیات بیداری را بیان کنید.	۰.۵
۴	درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف) هدف انجمان ادبی خاقان رهایی شعر فارسی از تباہی و انحطاط اواخر دوره‌ی صفوی و بعد از آن بود. ب) ادیب الممالک فراهانی سردبیری مجله‌ی «بهار» را بر عهده داشت.	۰.۵
۵	ویژگی‌های ادبی نثر دوره بیداری را بنویسید. ۴ مورد	۲
۶	ویژگی‌های زبانی نثر دوره بیداری را بنویسید. ۴ مورد	۲



آرایه تضاد و پارادوکس را در ایات و عبارات زیر مشخص کنید.

- ۱- میان گریه می خننم که چون شمع اندر این مجلس / زیان آتشینم هست و لیکن در نمی گیرد  
۲- چه دیر عهد بسته ای، چه زود هم گسته ای / تو رفته ای، ز رفتنت دل مرا شکسته ای  
۳- چو بینی که در سپاه دشمن تفرقه افتاد تو جمع باش  
۴- از دشمنان برنده شکایت به دوستان / چون دوست دشمن است شکایت کجا برم

۳

۷

در ایات زیر لف و نشرها را مشخص کنید و نوع آنها را بنویسید.

- ۱- بریده باد نای او تا ابد / گسته و شکسته پر و پای او  
۲- دلم در عهد آن زلف و بناگوش / مبارک دید صبح و شام خود را  
۳- تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم / از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم  
۴- چو آینه است و ترازو خموش و گویا یار / ز من رمیده که او خوی گفتگو دارد

۳

۸

ایات زیر را تقطیع هجایی کنید و وزن آنها را بنویسید.

- (۱) مرد همت اگر که تشنہ بمیرد / آب حیوان ز دست خضر نگیرد  
(۲) دل بردی از من به یغما ای ترک غارتگر من / دیدی چه آوردی ای دوست از دست دل بر سر من  
(۳) دست از طلب ندارم تا کام من برآید / یا تن رسد به جانان یا تن رسد به جانان  
(۴) گرم به لطف بخوانی ورم به قهر برانی / تو قهرمانی و قادر بکن هر آن چه توانی

۴

۹

در نمونه های زیر کلماتی که بین دو هلال تقیع شده است را بررسی کنید و بنویسید که در تقطیع آنها از کدام اختیارات شاعری استفاده شده است؟

- (۲) آرزوی خوب (U - - U -)  
(۴) بازی دهر (U - - U -)

- (۱) نوای نی (U - - U -)  
(۳) دل پاک (U - - U -)

۱

۱۰



ایيات زیر را از نظر «بلند تلفظ کردن هجای کوتاه» بررسی کنید.

- ۱- به صد جان ارزد آن رغبت که جانان / نخواهم گوید و خواهد به صد جان
- ۲- همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر / نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفلها
- ۳- تو کجایی تا شوم من چاکرت / چارقت دوزم کنم شانه سرت

۱۱

متن زیر از چرنده و پرنده خدا را بخوانید و به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«باری چه دردسر بدhem؟ آنقدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا یک فراش قرمزپوش می‌بیند، دلش می‌بیند، تا به یک ژاندارم چشممش می‌افتد، رنگش می‌پرد، هی می‌گوید: «امان از همنشین بد».

۲

سه مورد از «ویژگی‌های زبانی» نثر دوره‌ی بیداری را بنویسید.

۱۲

۲

دو مورد از «ویژگی‌های فکری» متن بالا را بنویسید.

۱۳

